



VN PFF

2021 Poppodia en -Festivals in Cijfers

Inhoud

3

Inleiding

5

POPPODIA
Activiteiten
en optredens

6

POPPODIA
Verdeling
activiteiten

7

POPPODIA
Herkomst
artiesten

8

POPPODIA
Bezoeken

9

POPPODIA
Verdeling
bezoeken

10

POPPODIA
Online
activiteiten

11

POPPODIA
Werkzame
personen

12

POPPODIA
Gewerkte
uren

13

POPPODIA
Verdeling
gewerkte uren

14

POPPODIA
Personeel in
loondienst

15

POPPODIA
Ingehuurd
personeel

16

POPPODIA
Vrijwilligers

17

POPPODIA
Uitgaven

19

POPPODIA
Verdeling
uitgaven

20

POPPODIA
Uitgaven
personeel

21

POPPODIA
Uitgaven
programma

23

POPPODIA
Inkomsten

27

POPPODIA
Verdeling
inkomsten

28

POPPODIA
Steunmaat-
regelen

30

POPPODIA
Financieel
resultaat

32

POPFESTIVALS
Optredens
en bezoeken

33

Ledenkaart

34

Ledenlijst
Poppodia

36

Ledenlijst
Popfestivals

38

Wat doet
de VNPF?

39

Colofon



Inleiding

In oktober 2022 zijn 65 poppodia en 57 popfestivals aangesloten bij de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF). Deze publicatie presenteert een vergelijking tussen recordjaar 2019, het eerste COVID-jaar 2020 en het tweede pandemiejaar 2021 op basis van beschikbare cijfers van 48 poppodia. Daarnaast zijn enkele cijfers van de 57 popfestivals toegevoegd.

Na een aantal jaren van gestage groei, was het jaar 2019 voor poppodia en popfestivals in alle opzichten een recordjaar. Nooit eerder programmeerden de aangesloten podia en festivals zoveel muziekprogramma's. Nooit eerder traden zoveel artiesten op voor zoveel publiek. Nooit eerder werkten zoveel medewerkers zoveel uren om dit alles mogelijk te maken. Dit resulteerde in zowel artistieke als bedrijfsmatige recordopbrengsten.

Zo geslaagd als 2019 was, zo dramatisch verliepen de jaren 2020 en 2021 voor de livemuzieksector. Tot half maart 2020 draaiden de poppodia en -festivals nog in volle bezetting, tot COVID-19 zich manifesteerde als de grootste spelbreker in de geschiedenis van de Nederlandse livemuzieksector. Vanaf dat moment moesten poppodia abrupt hun deuren sluiten. Op last van de overheid kon er vrijwel geen enkel programma worden gepresenteerd. Clubnachten, evenementen en festivals werden helemaal verboden. De laatste beperkende maatregelen werden uiteindelijk pas in maart 2022 opgeheven, waardoor de sector twee jaar lang niet normaal heeft kunnen functioneren.





De negatieve effecten van de pandemie zijn in het najaar van 2022 nog steeds aanwezig: er is een hoge werkdruk door personeelstekorten en een hoger ziekteverzuim, mede door de nog heersende COVID. Er zijn veel verplaatste concerten waarbij publiek het soms nog laat afweten, waardoor podia de publieksinkomsten in 2022 nog niet volledig zien herstellen. Daarbij krijgen podia nu te maken met hoge inflatie waarbij met name kosten voor personeel, huisvesting en energie flink stijgen.

Tijdens de pandemie was het sluiten van de poppodia desastreus voor de sector. De regering erkende de waarde van de culturele sector door, samen met andere overheden, delen van de popsector ruimhartig te steunen. Uit de cijfers in deze publicatie blijkt dat poppodia mede dankzij deze steunmaatregelen 2020 en 2021 financieel konden overleven en daar zijn we dankbaar voor. Echter blijkt uit recent onderzoek van de VNPF ook dat reguliere subsidies momenteel niet voldoende worden geïndexeerd om de sterke autonome kostenstijgingen voor poppodia in 2022 en 2023 op te vangen. Hierdoor zijn de financiële vooruitzichten somber. Veel podia geven aan in de nabije toekomst waarschijnlijk te moeten bezuinigen op talentontwikkeling en personeel. Ook na de coronacrisis blijft voldoende ondersteuning van de sector door overheden dus nog zeer noodzakelijk.

Voor vrijwel alle bij de VNPF aangesloten popfestivals geldt dat zij hun festivaledities 2020 én 2021 hebben moeten afgelasten of verplaatsen naar 2022. Enkele festivals konden nog wel een hybride of online festivaleditie organiseren voor minder publiek. Voor festivals en de gehele evenementenecologie van toeleveranciers en artiesten gold in deze jaren een enorm verlies aan optredens, publiek, werk en dus inkomsten. Gelukkig zagen we in de zomer van 2022 dat vrijwel alle festivals weer konden plaatsvinden onder grote belangstelling van publiek.



Activiteiten en optredens

In 2021 organiseerden de poppodia 5.571 **activiteiten** met publiek. Dat is **67% minder** dan de 16.628 activiteiten in 2019 en 5% minder activiteiten dan in 2020.

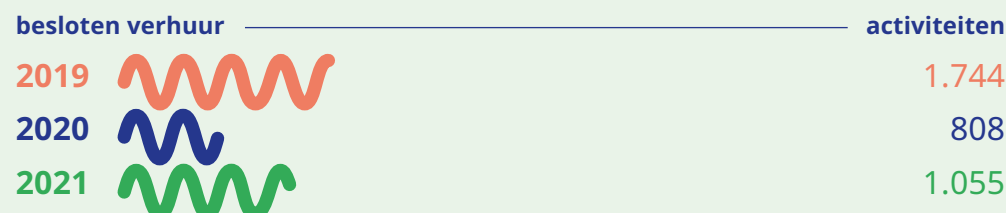
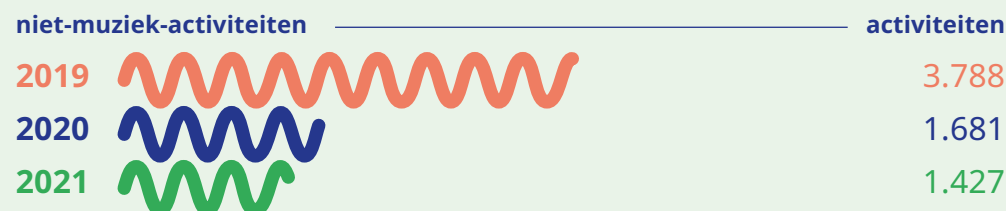
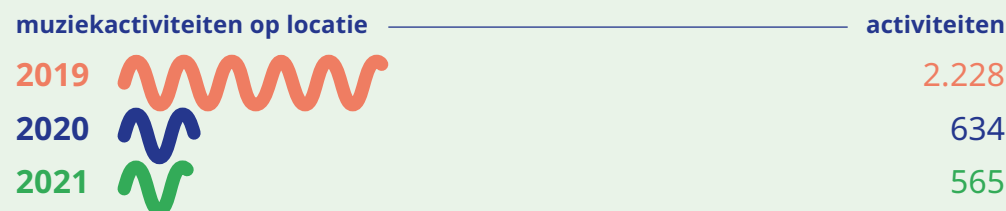
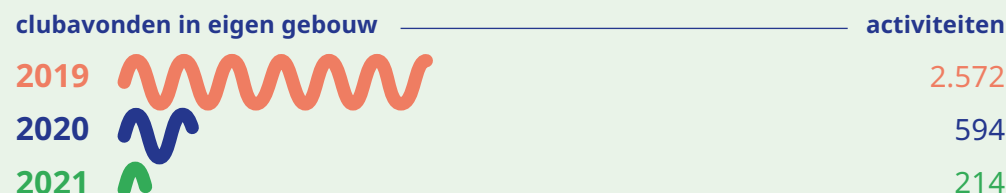
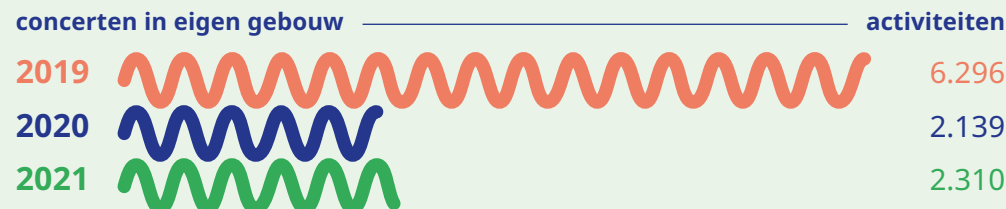
De poppodia waren gedurende heel 2021 gedwongen gesloten, ofwel geopend met slechts zeer beperkte mogelijkheden. Zalen hadden een veel lagere publiekscapaciteit doordat publiek verplicht moest zitten, vaak op anderhalve meter afstand. Er waren restricties op de openingstijden en horecaverkoop. Door de reis- en optreedbeperkingen cancelen veel artiesten hun tournees en werden de meeste concerten (opnieuw) afgelast of verplaatst naar 2022. Er werden 63% minder concerten georganiseerd dan in 2019. Het jaar 2021 was naast kansloos vooral dansloos. Er werden 92% minder clubavonden geprogrammeerd in de concertzalen. Clubavonden en nachtprogrammering werden in 2021, op enkele weken na, geheel verboden door de overheid.

In 2021 vonden 5.568 **muziekoptredens** met publiek plaats in de poppodia. Dat was **79% minder** dan de 26.585 optredens in 2019 en 14% minder optredens dan in 2020.

De daling van het aantal optredens van artiesten was nog sterker dan de daling van het aantal activiteiten. Er waren gemiddeld nog maar 1,2 optredens per muziekactiviteit in 2021, ten opzichte van gemiddeld 1,8 optredens in 2019. Dit komt doordat er tijdens de pandemie relatief minder clubnachten, minder concerten met voorprogramma's en minder indoor festivals plaatsvonden.



Aantallen per soort activiteit



Verdeling activiteiten

Naast het fors dalende aantal activiteiten waren door de coronamaatregelen ook veranderingen zichtbaar in de verdeling van het aanbod.

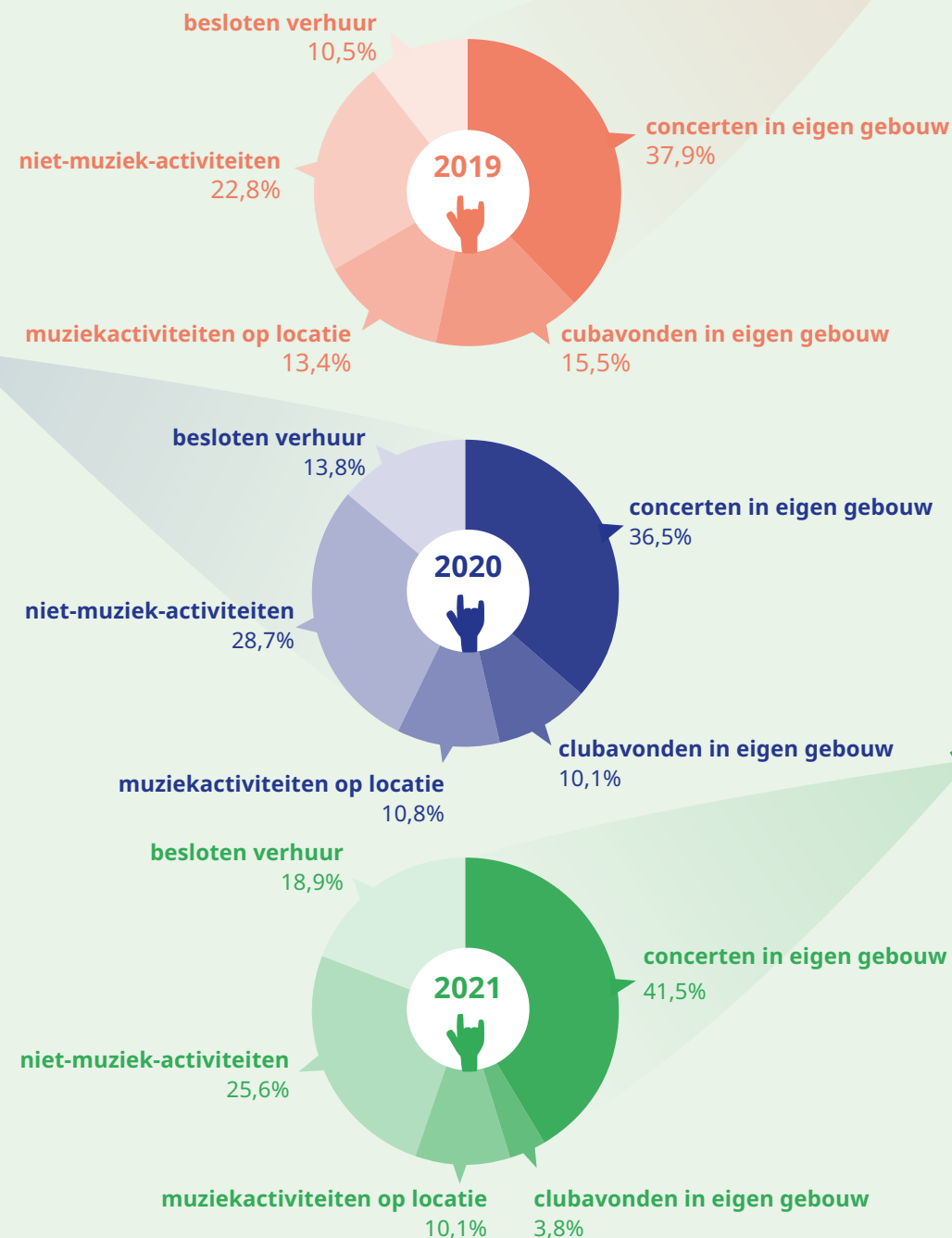
Het aandeel **concerten** steeg in 2021 (42% van alle activiteiten), ten opzichte van 2020 (37%) en 2019 (38%). Dit komt omdat het aantal concerten minder sterk daalde dan andersoortige activiteiten, zoals clubavonden.

Er was een aanzienlijk kleiner aandeel **clubavonden** in 2021 (4% van alle activiteiten) dan in 2020 (10%) en in 2019 (16%). Dit komt doordat bijna heel 2021 geen staand publiek en/of nachtprogrammering was toegestaan in de poppodia.

Er waren in 2021 relatief meer **besloten verhuuractiviteiten** (19% van alle activiteiten) dan in 2020 (14%) en in 2019 (11%). Dit komt waarschijnlijk doordat zalen vaker beschikbaar waren voor verhuur en educatie, en deze activiteiten met de beperkende coronamaatregelen relatief makkelijker georganiseerd konden worden dan concerten. Zoals activiteiten overdag, met zittende bezoekers, met minderjarigen en zonder horeca.

Er was in 2021 een iets hoger aandeel **niet-muziek-activiteiten** (26% van alle activiteiten) dan in 2019 (23%), maar iets minder dan in 2020 (29%). Niet-muziek betreft met name cinema, theater en debat.

Verdeling per soort activiteit



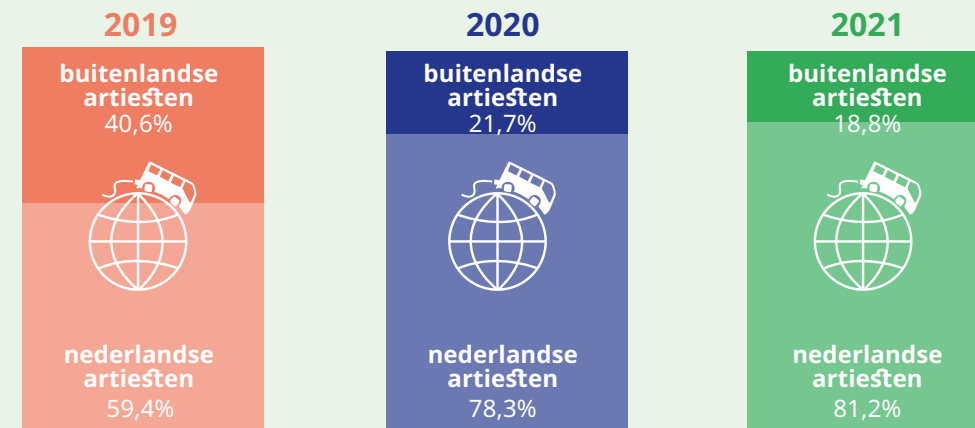
Herkomst artiesten

Bij **concerten** was in 2019 nog **41%** van de artiesten afkomstig uit het buitenland, maar in 2020 was dit maar 21% en in 2021 maar 19%. Door de pandemie annuleerden vanaf maart 2020 met name buitenlandse artiesten hun tournees en optredens in Nederland. Uiteindelijk werden veel concerten meerdere malen verplaatst, totdat ze pas in 2022 weer mogelijk werden.

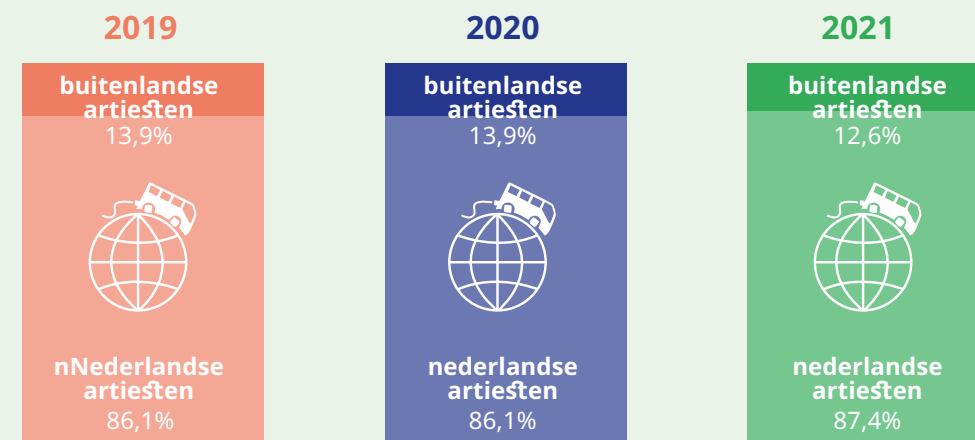
Bij clubavonden veranderde het aandeel tussen Nederlandse en internationale artiesten niet zo veel tijdens de pandemie. In 2019 en 2020 was **14%** van de muziekacts bij clubavonden afkomstig uit het buitenland en in 2021 was dit 13%.



Concerten: aandeel (inter)nationale artiesten



Clubavonden: aandeel (inter)nationale artiesten



Bezoeken

In 2021 kwam, door de strikte coronamaatregelen, nog minder publiek in aanraking met levende muziek dan in 2020.

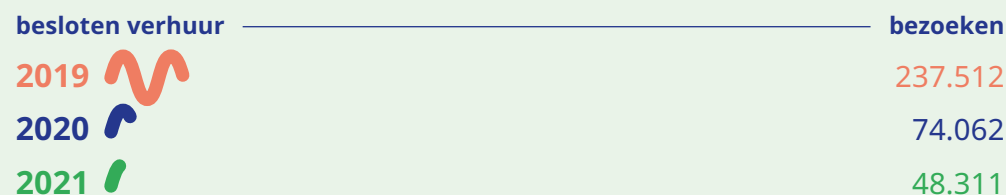
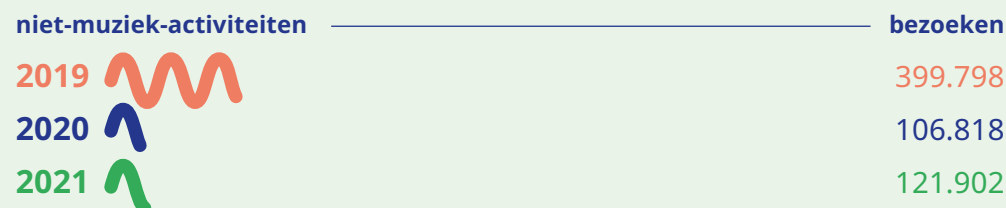
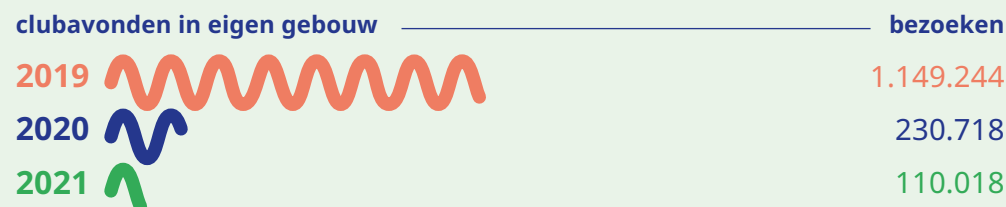
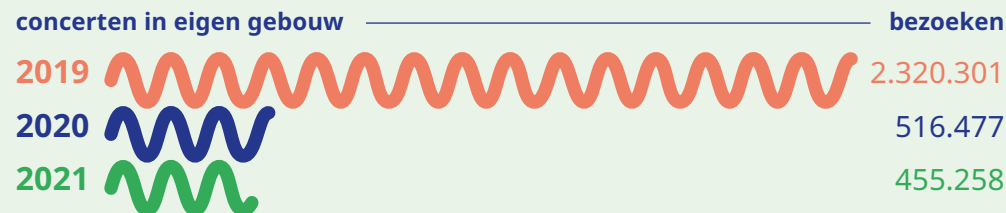
In 2021 werden in totaal **883.166 bezoeken** aan de poppodia gebracht, een **daling van 83%** ten opzichte van de 5.197.689 bezoeken in 2019, en 16% minder dan de 1.054.691 bezoeken in het eerste COVID-jaar 2020.

De grootste daling van publieksaantallen was er bij **concerten**, die in 2021 bijna 1,9 miljoen minder bezoeken trokken dan in 2019. Een **daling van 80%**.

Relatief gezien trokken clubavonden vooral minder publiek in 2021. Hier was sprake van ruim 1 miljoen minder bezoeken dan in 2019, een **daling van 90%**.



Bezoeken per soort activiteit



Verdeling bezoeken

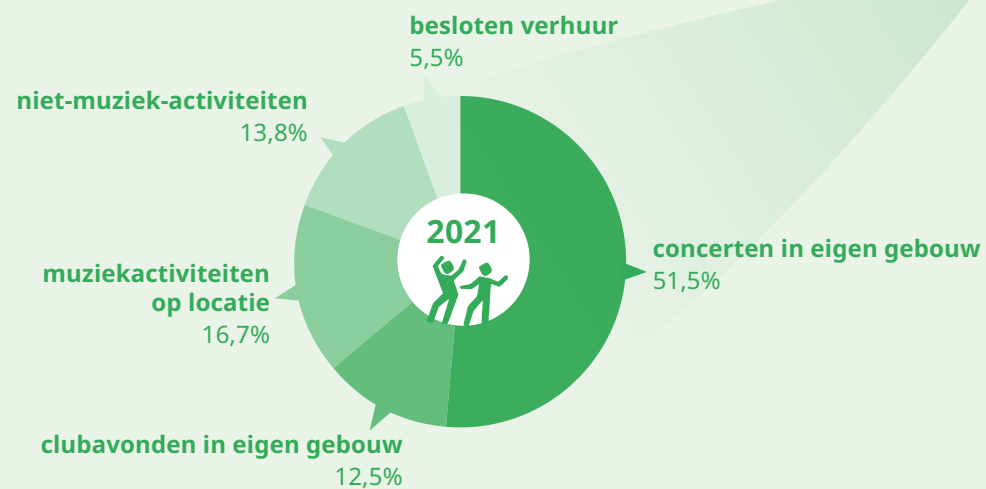
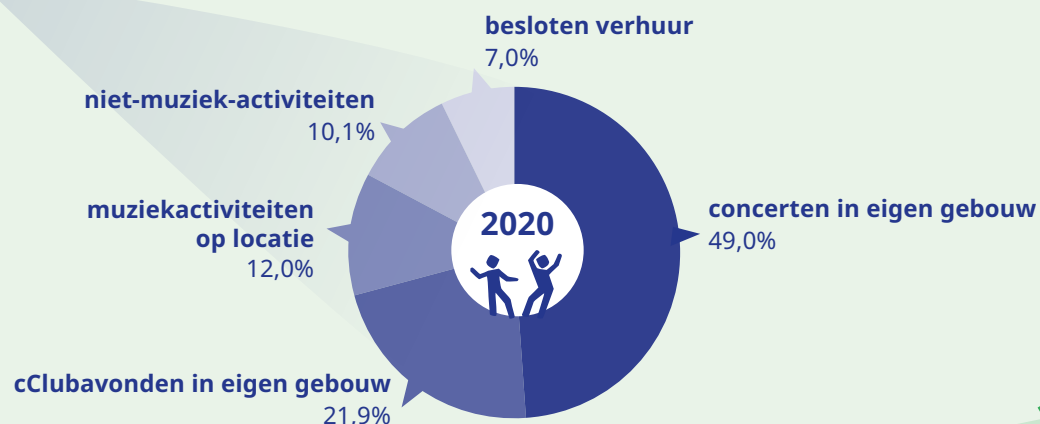
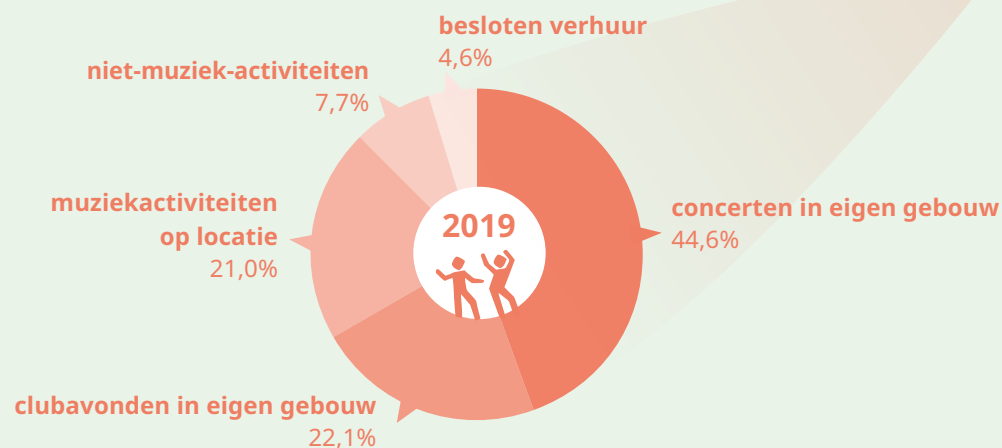
87% van het publiek betaalde entree in 2021, ten opzichte van 85% in 2020 en 84% in 2019.

81% van het publiek bezocht muziekactiviteiten (88% in 2019). Live concerten trokken het meeste publiek in totaal. Door de weinige clubavonden die konden worden georganiseerd in 2021, daalde het aandeel bezoeken aan clubavonden naar 13% van het totale bezoek. In 2019 en 2020 was dit nog 22%.

Als gevolg van de zeer beperkte publiekscapaciteit was in 2021 maar liefst **41% van de concerten uitverkocht** (36% in 2020, 19% in 2019). Daarnaast was **42% van de clubavonden uitverkocht** (25% in 2020, 19% in 2019). Het hogere aandeel uitverkochte activiteiten werd waarschijnlijk veroorzaakt door het beperkte aanbod, de veel lagere publiekscapaciteit en daardoor minder beschikbare tickets.



Verdeling bezoeken per soort activiteit



Online activiteiten

Poppodia ontwikkelden in 2021 meer online activiteiten dan ooit. Met de beperkende coronamaatregelen was er de noodzaak en behoefte aan meer online optredens van artiesten en het bereiken van online publiek. Voor livestreams was in 2021 inmiddels ook meer techniek en ervaring aanwezig vanuit het eerste COVID-jaar 2020. Er werden concerten opgenomen die later nog online te bekijken waren (Video On Demand) en er werden online podcasts en radioprogramma's gemaakt. Soms waren dit hybride activiteiten, waarbij programma's met fysiek aanwezig publiek ook online werden aangeboden. Soms waren dit activiteiten met uitsluitend een online publiek.

In 2021 organiseerden de poppodia **272 hybride activiteiten**, waarbij naast het live publiek ook bijna 50.000 online kijkers en luisteraars werden bereikt.

Daarnaast organiseerden de poppodia **2.345 activiteiten die uitsluitend online werden aangeboden** in 2021, waarvan 1.809 muziekactiviteiten. Hierbij vonden 2.258 muziekoptredens plaats wat resulteerde in naar schatting 2,8 miljoen views.

In totaal organiseerden de poppodia **2.617 online activiteiten** in 2021. Hierbij werden **2.358 muziekoptredens online** aangeboden. Gezamenlijk behaalden deze activiteiten naar schatting **2,9 miljoen views**.



Werkzame personen

In 2019 waren ruim 7.800 personen werkzaam voor de poppodia, ten opzichte van bijna 6.600 medewerkers in 2020 (een 16% daling) en bijna **6.700 medewerkers** in 2021 (**14% minder** dan in 2019).

Het effect van de coronacrisis op het aantal werkzame personen bij poppodia is relatief beperkt gebleven in 2020 en 2021, omdat het grootste deel van de medewerkers bestond uit personeel in loondienst en vrijwilligers. Veel medewerkers in loondienst kon mede door de loonsteun van de overheid hun baan behouden. Vrijwilligers bleven de poppodia ook veelal trouw. Er was in 2021 met name een daling zichtbaar bij ingehuurd personeel, zoals uitzendkrachten en zelfstandigen. Door het lager aantal activiteiten en publiek in de poppodia kon deze mensen minder werk worden geboden.



Aantal werkzame personen per soort dienstverband



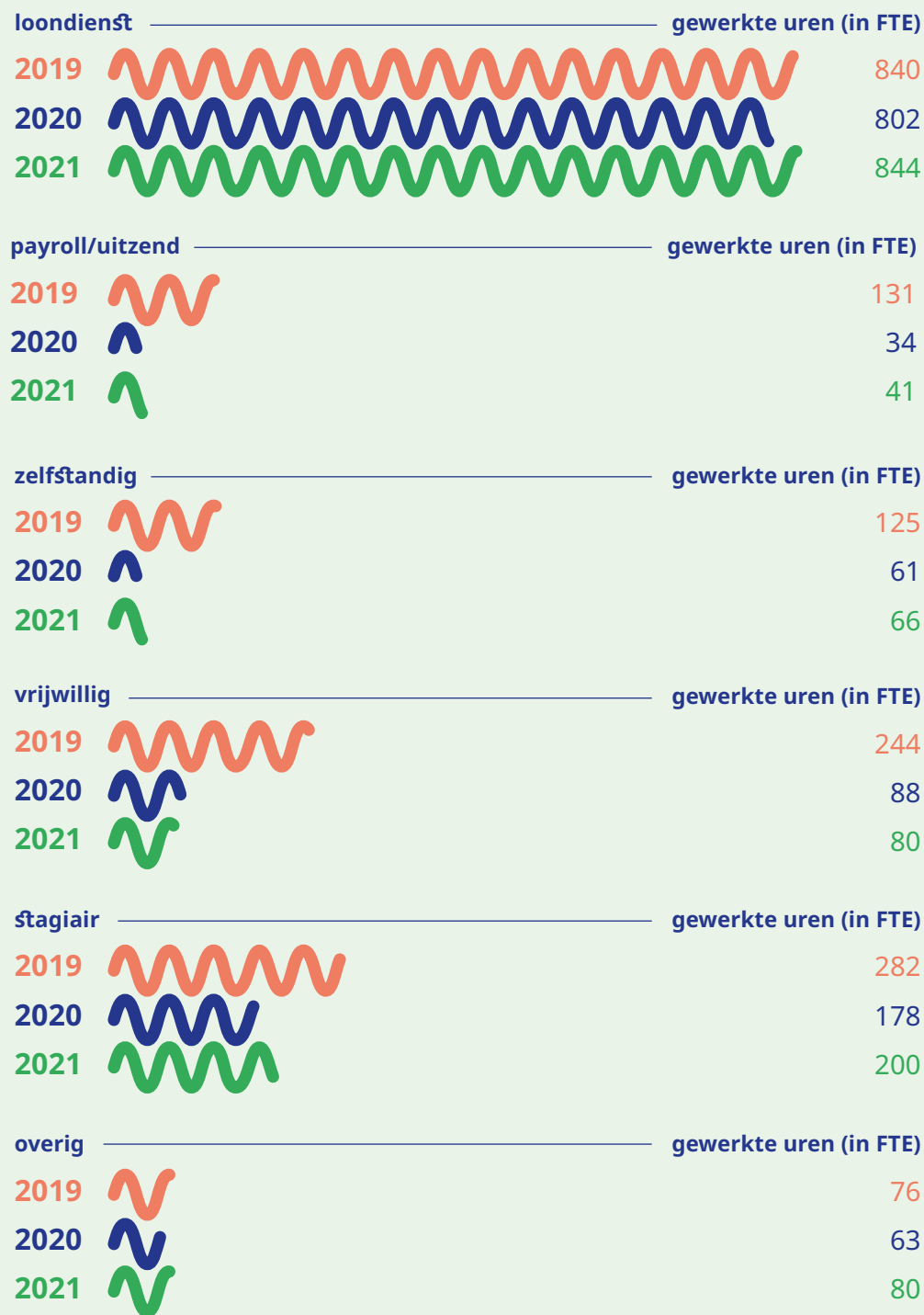
Gewerkte uren

Het effect van de pandemie op de werkgelegenheid bij poppodia is het beste te zien in de daling van het aantal gewerkte uren (uitgedrukt in FTE) in 2021:

In 2019 werd 1.493 FTE aan werk verricht in de poppodia. Dit was nog maar 1.093 FTE in 2020 en **1.152 FTE** in 2021. Dat is **23% minder** gewerkte uren dan in 2019.



Aantal gewerkte uren (in FTE) per soort dienstverband



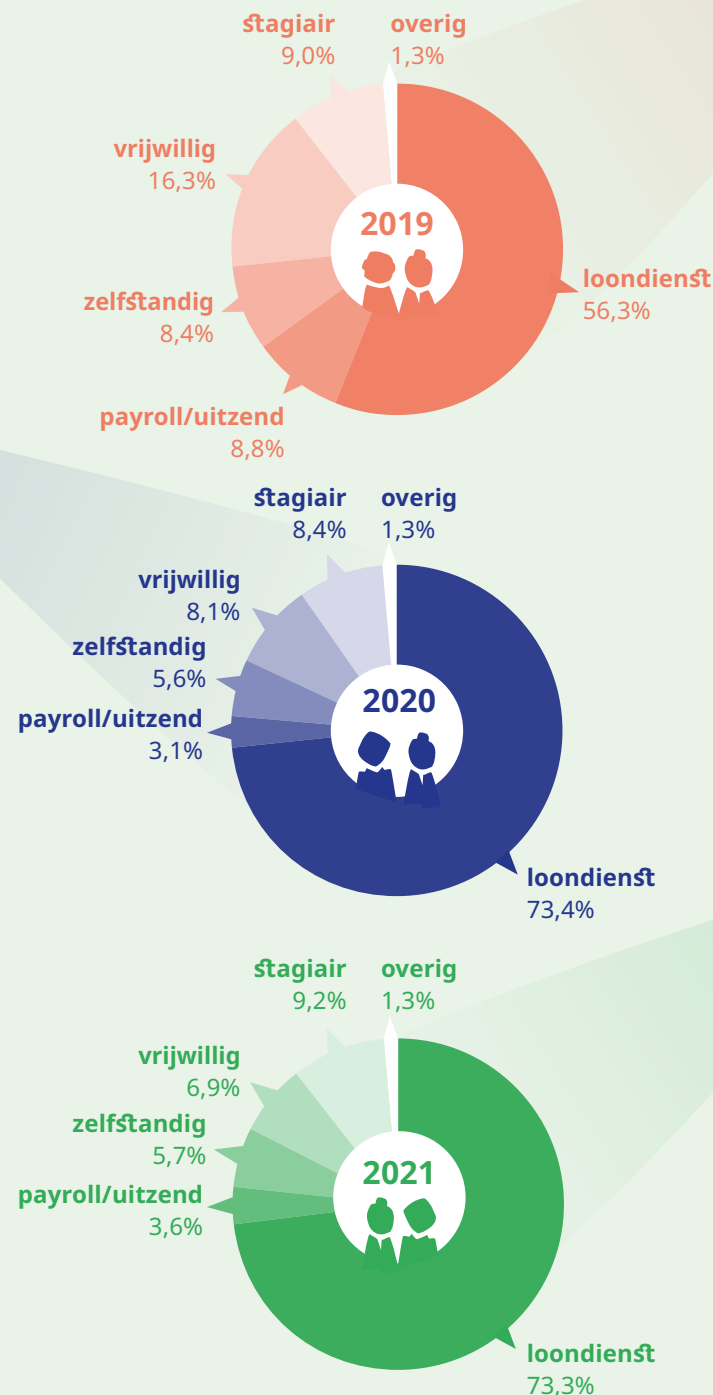
Verdeling gewerkte uren

De daling van het aantal gewerkte uren in 2021 werd met name veroorzaakt door veel minder activiteiten en publiek door de beperkende coronamaatregelen. Daardoor was minder personeel nodig voor productie en techniek, horeca, schoonmaak, garderobe, kassa en beveiliging. Deze functies worden relatief vaak vervuld door ingehuurd personeel en vrijwilligers. Deze medewerkers verloren dan ook de meeste gewerkte uren. Hierdoor was in 2021, net als in 2020, een verschuiving zichtbaar naar een groter aandeel gewerkte uren voor personeel in loondienst en een groter aandeel betaald werk in poppodia.

In 2021 werd bijna driekwart (**73%**) van het werk in poppodia verricht door **personeel in loondienst**, terwijl dit voor de pandemie, in 2019, maar 56% was. In 2021 nam **ingehuurd personeel**, zoals zelfstandigen en uitzendkrachten, nog maar **9%** van alle gewerkte uren in poppodia voor hun rekening, ten opzichte van 17% in 2019.

In 2021 deden **vrijwilligers** nog maar **7%** van al het werk in poppodia, ten opzichte van 16% in 2019. Ook **stagiairs** namen een belangrijk aandeel van het werk op zich (**9%** in zowel 2019 als 2021). In totaal was 16% van de gewerkte uren in poppodia onbetaald in 2021, ten opzichte van 25% in 2019.

Verdeling gewerkte uren per soort diensverband



Personeel in loondienst

Het personeel in loondienst kon in 2021, mede dankzij de loonsubsidie (NOW-regeling) van de overheid, grotendeels in dienst blijven. Daarbij stonden de poppodia gedurende 2021 steeds paraat voor heropening, met veel uitverkochte programma's, dus medewerkers moesten voortdurend inzetbaar blijven.

In 2021 steeg het aantal medewerkers in loondienst met 5% ten opzichte van 2020, maar dat was nog altijd **7% minder** dan in 2019.

Het aantal gewerkte uren (uitgedrukt in FTE) van het personeel in loondienst was in 2020 met 5% gedaald ten opzichte van 2019, maar kwam in 2021 weer op het niveau van 2019.

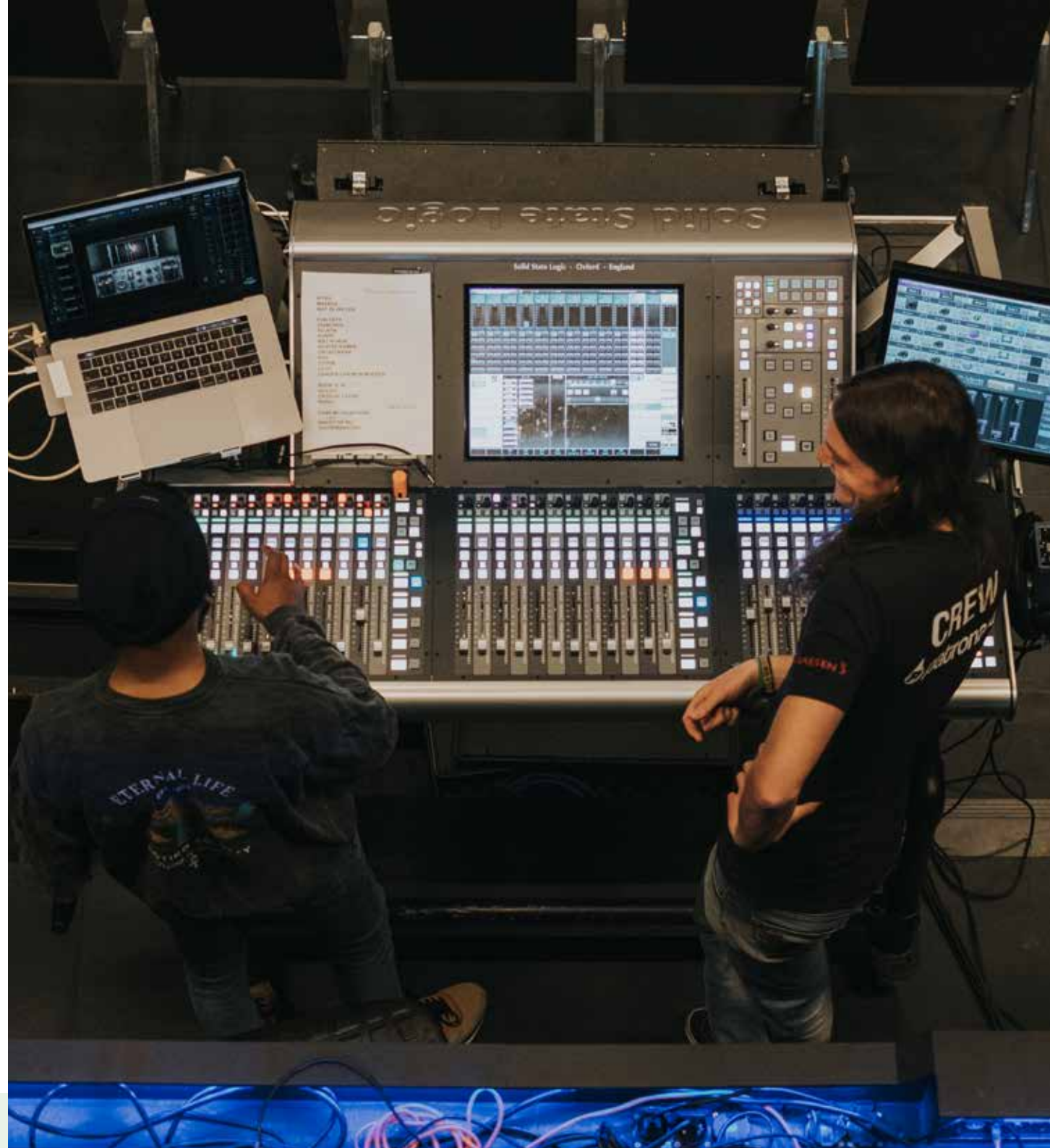


Ingehuurd personeel

Het negatieve effect van de COVID-19 pandemie op de werkgelegenheid bij poppodia in 2021 was het grootste voor ingehuurd personeel, zoals zelfstandigen (zzp'ers), medewerkers in dienst van een payrollorganisatie en uitzendkrachten. Deze werken veelal tijdens publieksactiviteiten, voor afdelingen als techniek, beveiliging en horeca, en werden dus veel minder ingezet.

In 2021 werden 589 **uitzendkrachten en medewerkers in dienst van een payrollorganisatie** ingehuurd voor 41 FTE. Een daling van 23% van het aantal personen en een **daling van 68%** van het aantal gewerkte uren ten opzichte van 2019.

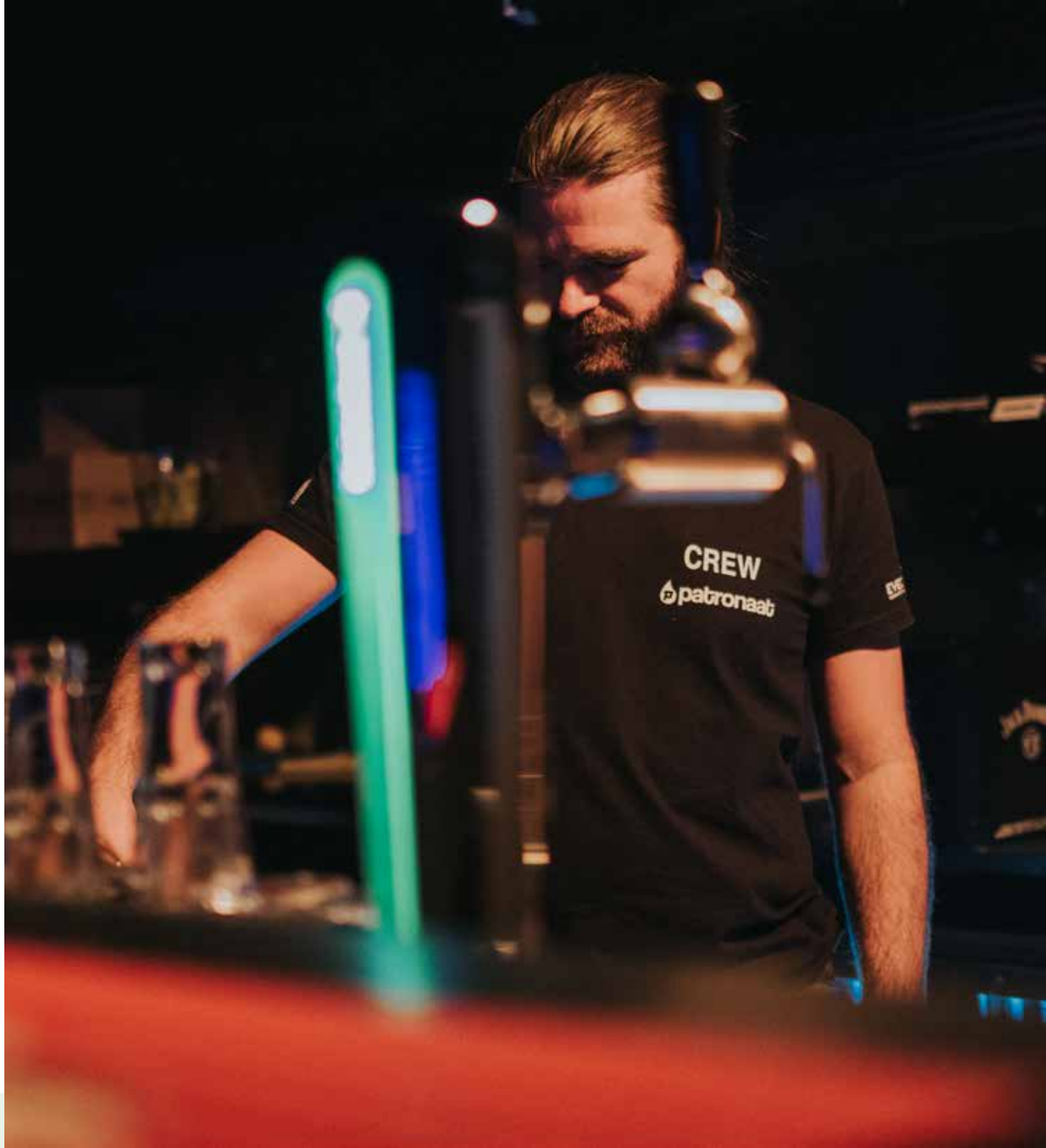
In 2021 werden 902 **zelfstandigen** ingehuurd voor 66 FTE. Een daling van 19% van het aantal personen en een **daling van 48%** van het aantal gewerkte uren ten opzichte van 2019.



Vrijwilligers

Vrijwilligers werden ook veel minder ingezet in 2021, omdat zij normaal gesproken vooral functies tijdens publieksactiviteiten bekleden, bij afdelingen als horeca, garderobe en techniek.

In 2019 waren 4.018 vrijwilligers werkzaam voor de poppodia. In 2021 waren dit nog maar 3.462 vrijwilligers, een daling van 14%. Het aantal gewerkte uren van vrijwilligers **daalde met 67%** van 244 in 2019 naar 80 FTE in 2021.



Uitgaven

Door de beperkende coronamaatregelen en daardoor enorme afname van activiteiten en bezoeken, daalden de uitgaven van poppodia aanzienlijk in zowel 2020 als 2021. Dit betrof met name de uitgaven direct gerelateerd aan de activiteiten, zoals kosten voor programma, marketing, ingehuurd personeel en horeca.

De totale uitgaven van de poppodia bedroegen **€ 95,9 miljoen** in 2021, dat is **40% minder** dan de € 160,3 miljoen uitgaven in 2019, en 2% minder uitgaven dan in 2020.

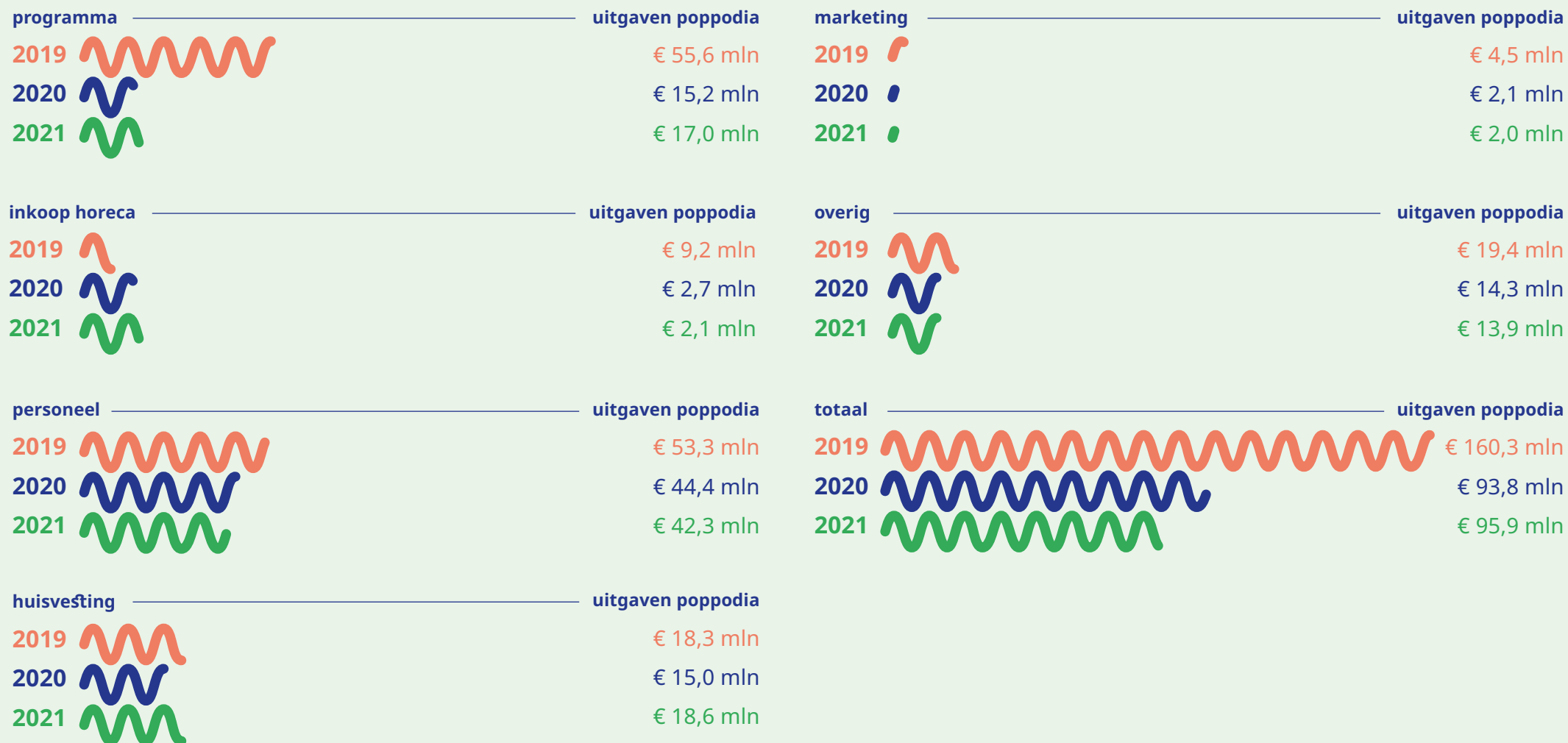
Er was in 2021 met name een daling van **programmakosten (70% minder** dan in 2019) en van **personeelskosten (21% minder)**, omdat deze gerelateerd zijn aan de enorme daling van activiteiten en bezoeken in poppodia. Dit betekende vooral minder werk en inkomsten voor artiesten en ingehuurd personeel.

Daarnaast daalden de kosten voor **inkoop horeca en marketing** in 2021 met **70%** (€ 9,5 miljoen minder) ten opzichte van 2019, en met 14% ten opzichte van 2020. Dit maakt de inkomstenderving voor dit deel van de toeleveranciers in de sector zichtbaar.

De totale **huisvestingskosten** van de poppodia daalden in 2020 tijdelijk vanwege huurkortingen als steunmaatregel voor poppodia die hun gebouw van de gemeente huren. In 2021 waren de gezamenlijke accommodatiekosten weer vrijwel gelijk aan 2019. In 2020 kreeg 42% een huurkorting van de gemeente, in 2021 was dit **23%**. De totale huisvestingskosten van de poppodia namen echter toch toe vanwege stijgende energielasten en huurverhogingen bij enkele podia.



Uitgaven in euro's



Verdeling uitgaven

In 2021 was er een forse daling van variabele uitgaven van poppodia, direct gerelateerd aan hun activiteiten, zoals programmakosten, marketingkosten en inkoop horeca. Hierdoor nam ook het aandeel van deze kosten op de totale uitgaven af.

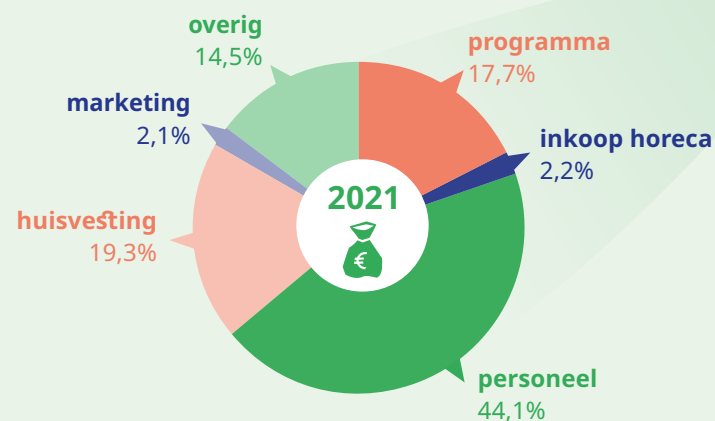
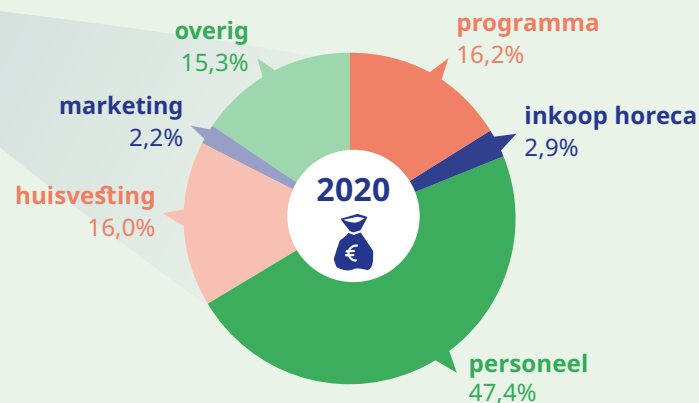
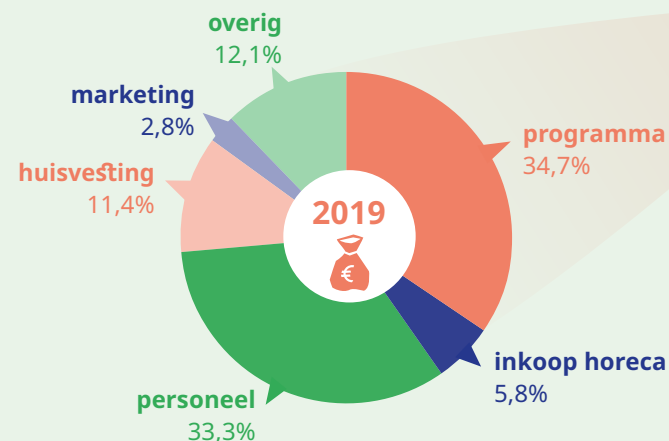
Door de lagere programmakosten voor poppodia, daalde het **aandeel programmakosten** van 35% van de totale uitgaven in 2019, naar 16% in 2020, naar **18%** in 2021.

Het aandeel **inkoop horeca** daalde van 6% van de totale uitgaven in 2019 naar **2%** in 2021. Het aandeel **marketingkosten** daalde van 3% van de totale uitgaven in 2019 naar **2%** in 2021.

De vaste uitgaven van poppodia, zoals kosten voor huisvesting en het vaste personeel, daalden minder sterk dan de variabele kosten in 2021. Hierdoor steeg het aandeel vaste kosten op de totale uitgaven.

Ondanks een absolute daling van personeelskosten, steeg het **aandeel personeelskosten** van 34% van de totale uitgaven in 2019, naar 47% in 2020, naar **44%** in 2021.

De totale huisvestingskosten van de poppodia waren ongeveer gelijk in 2019 en 2021, maar door dalende andere uitgaven, steeg het **aandeel huisvestingskosten** van 11% van de totale uitgaven in 2019, naar 16% in 2020, naar **19%** in 2021.

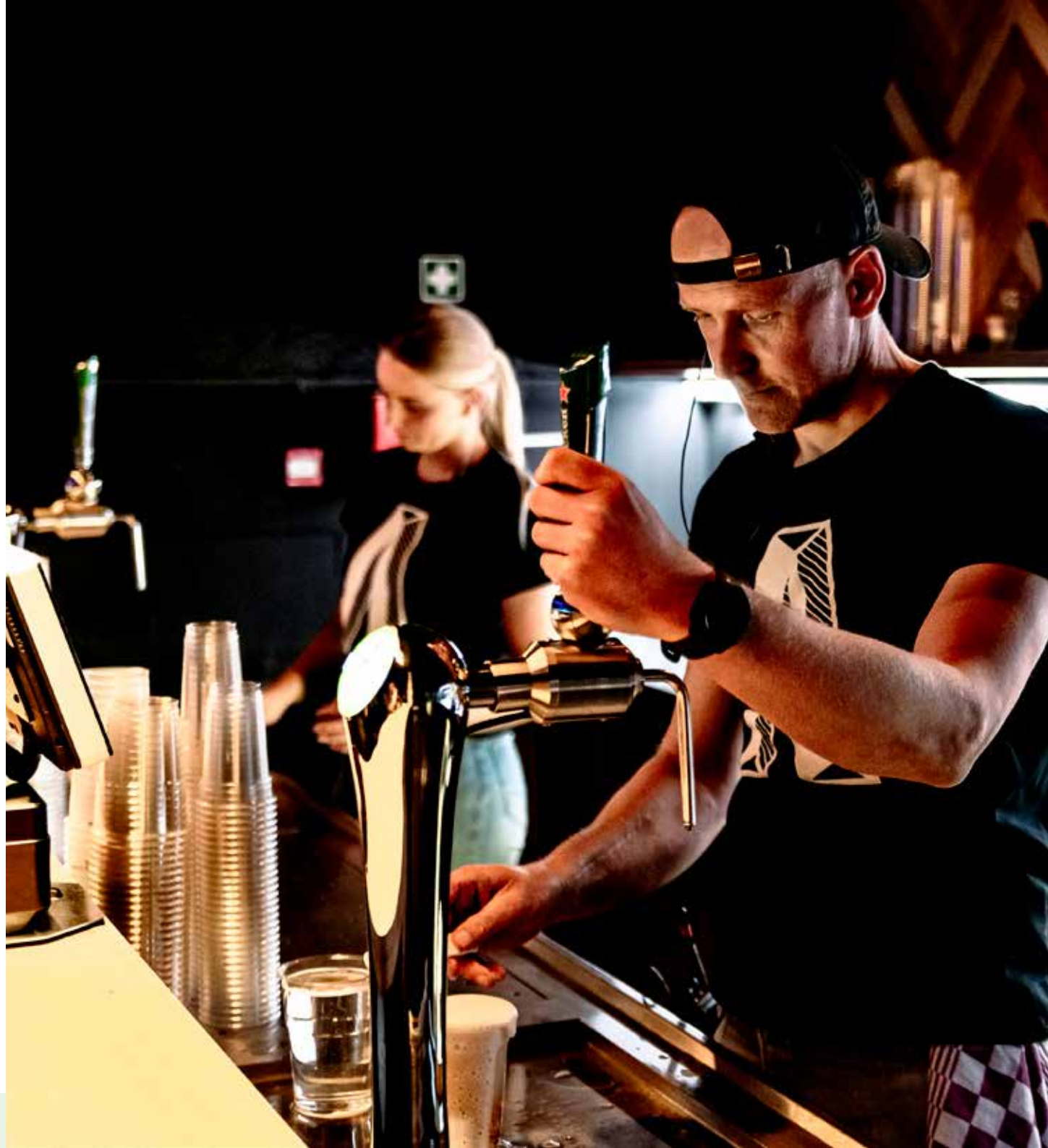


Uitgaven personeel

In 2021 werd **€ 42,3 miljoen** aan personeelskosten uitgegeven door de poppodia, ten opzichte van € 44,4 miljoen in 2020 en € 53,3 miljoen in 2019. De totale personeelskosten waren in 2021 daarmee **21% lager** dan in 2019 en 5% lager dan in 2020.

Ondanks de daling vormden de personeelskosten van poppodia in 2021 een groter aandeel (44%) van de totale uitgaven dan in 2019, doordat andere kosten sterker daalden.

Voor medewerkers in loondienst was het effect van de coronacrisis relatief klein, omdat deze grotendeels doorbetaald konden worden, mede dankzij specifieke loonsteun (NOW-regeling) van de overheid. De daling van de personeelskosten betrof met name de kosten voor ingehuurd personeel dat veelal 'evenementgebonden functies' vervult, zoals horecapersoneel, beveiligers en technici. Omdat er veel minder publieksactiviteiten en bezoeken waren in 2021, zoals 92% minder clubnachten, werden medewerkers in dienst van een payrollorganisatie, uitzendkrachten en freelancers minder ingehuurd.



Uitgaven programma

Het grootste verschil tussen uitgaven van poppodia voor en tijdens de pandemie, zit in de programmakosten. Van maart 2020 tot maart 2022 moesten veel concerten worden afgelast of verplaatst en waren clubavonden grotendeels verboden. Dat betekende minder programma, dus minder programmakosten.

In 2021 werd **€ 17,0 miljoen** uitgegeven aan **programmakosten**, vergeleken met € 15,2 miljoen in 2020 (een stijging van 12%) en met € 55,9 miljoen in 2019 (een **daling van 69%**).

Rendabel concerten organiseren werd door de coronamaatregelen vrijwel onmogelijk. Door de beperkingen van de publiekscapaciteit (zoals verplicht zitten en anderhalve meter afstand) waren er gemiddeld veel minder bezoekers per activiteit. De poppodia gaven in 2020 en 2021 relatief meer uit aan programmakosten in verhouding tot de inkomsten uit kaartverkoop.

In 2019 werd 96% van de totale recettes van de poppodia aan programmakosten uitgegeven. In 2020 was dit 117%. In 2021 steeg dit zelfs naar **165%**. Oftewel, de totale inkomsten uit kaartverkoop dekten bij lange na niet de totale programmakosten in 2021.



De gemiddelde programmakosten per bezoek stegen in 2021 met maar liefst **95%** ten opzichte van 2019, terwijl de gemiddelde ticketprijs per betalend bezoek met **3%** steeg.

Ondanks een langere periode met beperkende coronamaatregelen in 2021, waren in dat jaar de totale programmakosten en totale artiestengages van de poppodia weer iets hoger dan in 2020. Dit komt mede door meer specifieke steunmaatregelen van publieke fondsen (zoals het Fonds Podiumkunsten) om artiestengages in 2021 soms ook bij afgelaste en verplaatste shows uit te kunnen betalen. In 2020 was dit nog minder vaak mogelijk voor poppodia.

In 2021 werd **€ 9,5 miljoen** uitgegeven aan **gages aan artiesten**, vergeleken met € 7,6 miljoen in 2020 (een stijging van 26%) en € 34,5 miljoen in 2019 (een **daling van 72%**).

In 2019 bestond 62% van de totale programmakosten uit **gages aan artiesten**. In 2020 was dit nog maar 50%. In 2021 steeg dit aandeel weer iets, naar **56%** van de programmakosten.

De overige helft van de programmakosten bestond onder andere uit reiskosten, catering, overnachting en backline voor artiesten, commissies voor boekingskantoren, afdracht van auteursrechten en decor.



Inkomsten

De **totale inkomsten** van de poppodia bedroegen **€ 107,3 miljoen** in 2021. Dat is een **daling van 33%** ten opzichte van € 160,2 miljoen inkomsten in 2019, maar een lichte stijging (9%) ten opzichte van 2020.

De inkomsten van de poppodia bestaan enerzijds uit zogenoemde eigen inkomsten, en anderzijds uit overheidsgerelateerde inkomsten. De eigen inkomsten betreffen publieksinkomsten (zoals uit kaartverkoop en horeca) en inkomsten uit het bedrijfsleven (zoals uit sponsoring, besloten verhuur en particuliere fondsen). De overheidsgerelateerde inkomsten betreffen subsidies en in 2021 ook COVID-steunmaatregelen.

De totale **eigen inkomsten** van de poppodia waren € 29,6 miljoen in 2021, ten opzichte van € 29,7 miljoen in 2020 en € 121,7 miljoen in 2019. Een **daling van 76%**.

Publieksinkomsten, zoals inkomsten uit kaartverkoop en horeca, zijn de belangrijkste inkomstenbron voor poppodia. De publieksinkomsten daalden in 2020 en 2021 desastreus door de afname van activiteiten en bezoek vanwege de coronacrisis en de beperkende maatregelen vanaf maart 2020.

De **recettes** daalden van 2019 tot 2021 met **82%** van € 57,9 miljoen in 2019 naar € 10,3 miljoen in 2021. Dit is ook 16% minder dan de € 12,9 miljoen recettes in 2020.



De **horecaomzet** daalde van 2019 tot 2021 met **81%**, van € 35,7 miljoen in 2019, naar € 8,2 miljoen in 2020, naar € 6,8 miljoen in 2021.

De enorme daling van recettes en horecaomzet werd nauwelijks gecompenseerd door meer uitgaven per bezoek. Bovendien stonden tegenover meer uitgaven ook hogere kosten per bezoek.

De gemiddelde **ticketprijs per betalend bezoek** steeg van 2019 tot 2021 met **3%**, van € 19,54 in 2019, naar € 19,78 in 2020, naar € 20,19 in 2021. Tegelijkertijd stegen de programmakosten per bezoek met 95% naar € 29,46 per bezoek.

De gemiddelde **horecaomzet per bezoek** steeg met **22%** van € 9,70 in 2019, naar € 10,35 in 2020, naar € 11,85 in 2021. Deze stijging werd grotendeels veroorzaakt door hogere verkoopprijzen van consumpties vanwege hogere inkoopkosten.

Met name grote poppodia hebben een groter aandeel publieksinkomsten dan gemiddeld. Sommigen meer dan 90% van hun totale inkomsten in 2019. Deze organisaties hadden dan ook zowel in absolute als relatieve zin de meeste inkomstenderving in 2020 en 2021 en hier ontstonden de grootste financiële tekorten. Deze tekorten zijn gelukkig grotendeels opgevangen door steunmaatregelen van overheden en fondsen.

Naast dalende publieksinkomsten daalden in 2020 en 2021 ook veel **overige eigen inkomsten**:

Poppodia ontvingen € 1,4 miljoen inkomsten uit **sponsoring** in zowel 2020 als 2021. Dat is een **daling** van 50% ten opzichte van 2019.



Ook de inkomsten uit **besloten verhuur** daalden met 50% van € 4,1 miljoen in 2019 naar € 2,0 miljoen in 2021.

Er was slechts een beperkte daling van inkomsten uit **particuliere fondsen**, grotendeels dankzij de bijdragen van het Kickstart Cultuurfonds aan veel poppodia. Een initiatief van meerdere private fondsen als steunmaatregel voor onder andere poppodia, bedoeld om activiteiten en bezoeken met coronamaatregelen sneller en makkelijker mogelijk te maken.

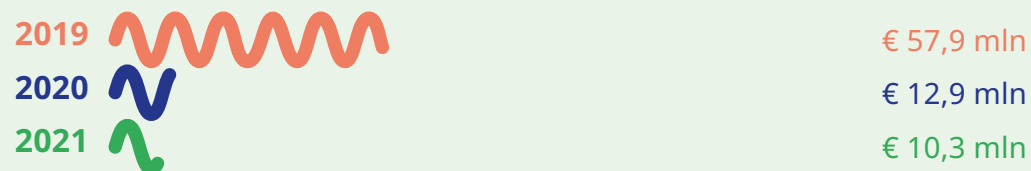
Naast € 29,6 miljoen aan eigen inkomsten ontvingen de poppodia in 2021 ook € 41,6 miljoen aan **subsidies** (exclusief coronasteun). Dat is 4% meer dan de € 40,0 miljoen in 2019 en 8% meer dan de € 39,4 miljoen subsidie in 2019. Deze subsidies waren voor 96% afkomstig van gemeenten. Hiermee konden poppodia een deel van de vaste lasten blijven betalen, zoals huisvestingskosten.

Daarnaast ontvingen de poppodia in 2021 € 36,1 miljoen aan extra financiële steun van overheden en fondsen, gerelateerd aan inkomstenderving door de effecten van COVID. In 2020 was dit € 29,0 miljoen. Deze **coronasteun** compenseerde in totaal slechts 39% van de misgelopen eigen inkomsten (€ 92 miljoen) in 2021, maar daardoor konden voor de meeste poppodia wel financiële tekorten in 2021 worden voorkomen of beperkt.

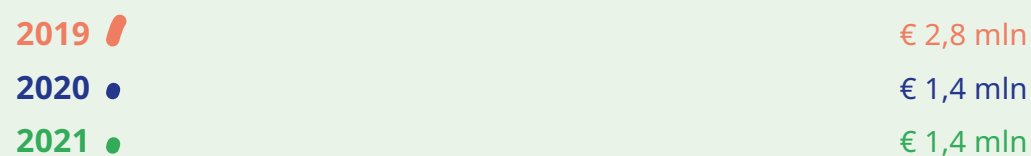


Inkomsten in euro's

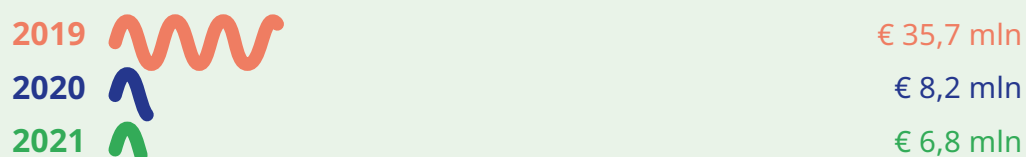
Tickets



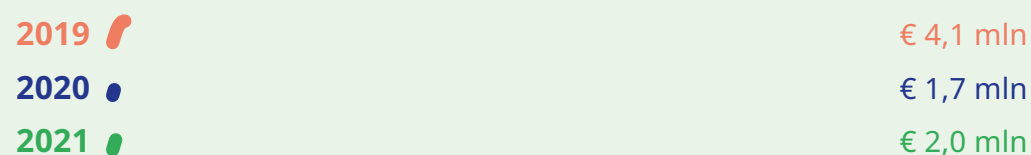
Sponsoring



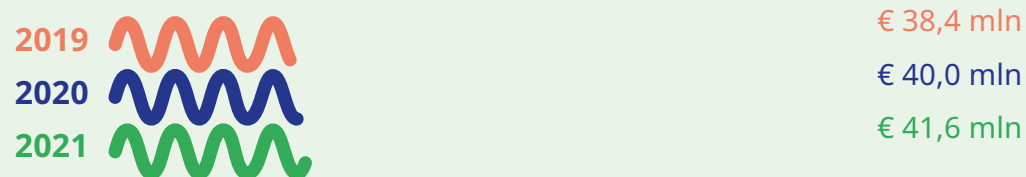
Horeca



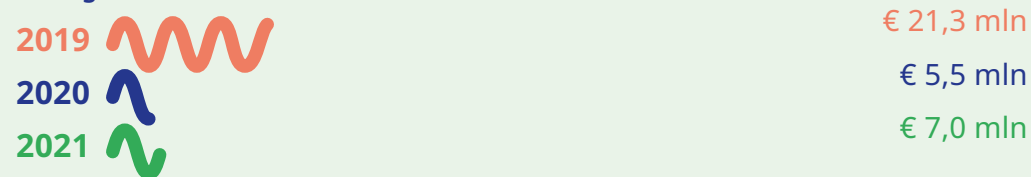
Besloten verhuur



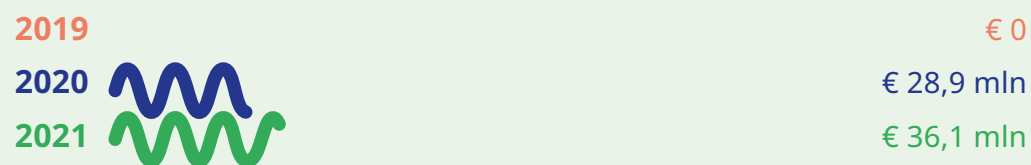
Subsidie



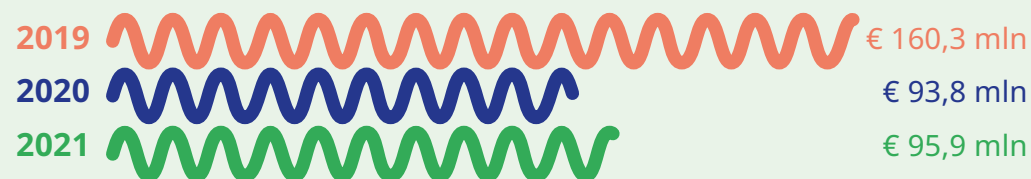
Overig



Steunmaatregelen COVID



Totaal

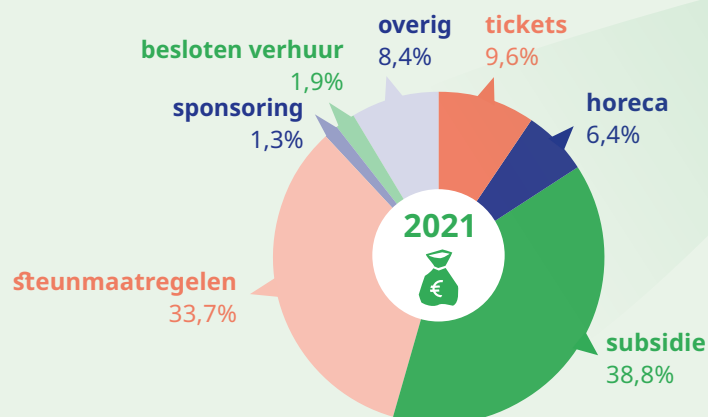
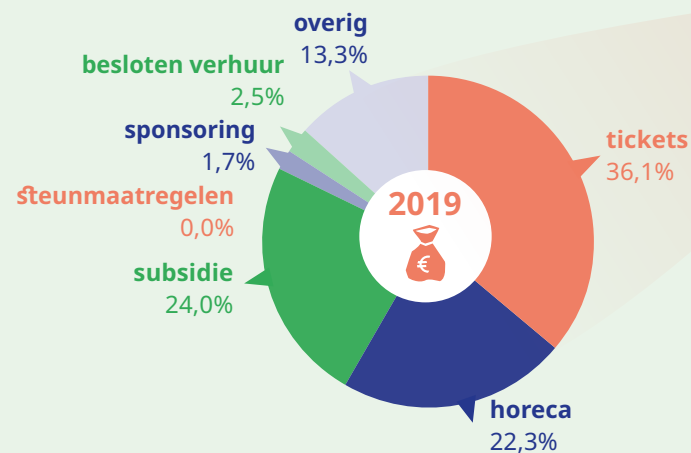


Verdeling inkomsten

De inkomsten van poppodia bestonden in 2019 nog gemiddeld voor 36% uit kaartverkoop en 22% uit horecaomzet. In 2021 vormden deze **publieksinkomsten** samen nog maar een aandeel van **16%** van de totale inkomsten (in 2020 was dit 21%).

Door de dalende publieksinkomsten steeg het aandeel **subsidie** van de totale inkomsten van 25% in 2019 naar **39%** in 2021.

De **coronasteunmaatregelen** bedroegen uiteindelijk **34%** van de totale inkomsten van poppodia in 2021.



Steunmaatregelen

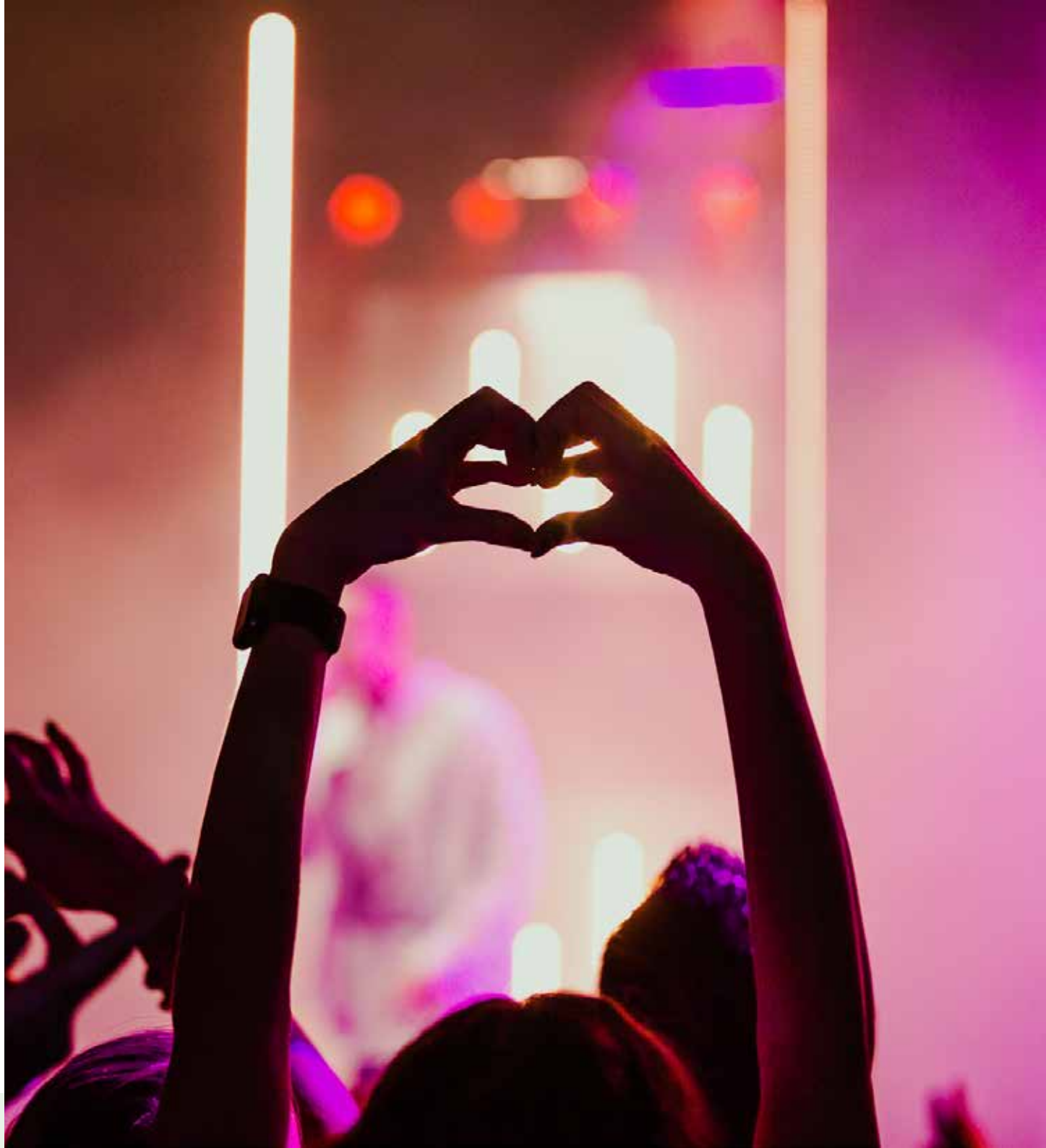
De meeste poppodia ontvingen vanwege de coronacrisis en -maatregelen in 2021, net als in 2020, extra financiële steun van de rijksoverheid, provincies, gemeenten en publieke fondsen.

90% van de poppodia ontving extra financiële middelen uit steunmaatregelen van overheden in 2021 (83% in 2020). De extra financiële steun aan de poppodia in 2021 bedroeg in totaal € 36,1 miljoen, waarvan het merendeel (83%) voor de grote podia.

De **rijksoverheid, inclusief publieke fondsen**, droeg veruit het meeste (**96%**) bij aan steunmaatregelen met € 22,5 miljoen. In het eerste pandemiejaar 2020 was dit 78%. De grote toename van dit aandeel steun van het rijk komt enerzijds door flink minder bijdragen vanuit gemeenten en anderzijds door een toename van bijdragen van het rijk.

De steunmaatregelen van het rijk betroffen voor het grootste deel **generieke steunmaatregelen** van de rijksoverheid, met name bedoeld voor behoud van medewerkers in loondienst (NOW-regeling) en vaste lasten (TVL).

De NOW-regeling bleef een belangrijke steunmaatregel in 2021, want 71% van de poppodia maakte dat jaar gebruik van deze **loonsteun** voor medewerkers in loondienst (67% in 2020). Deze regeling betrof **39%** van alle steungelden aan poppodia (44% in 2020).



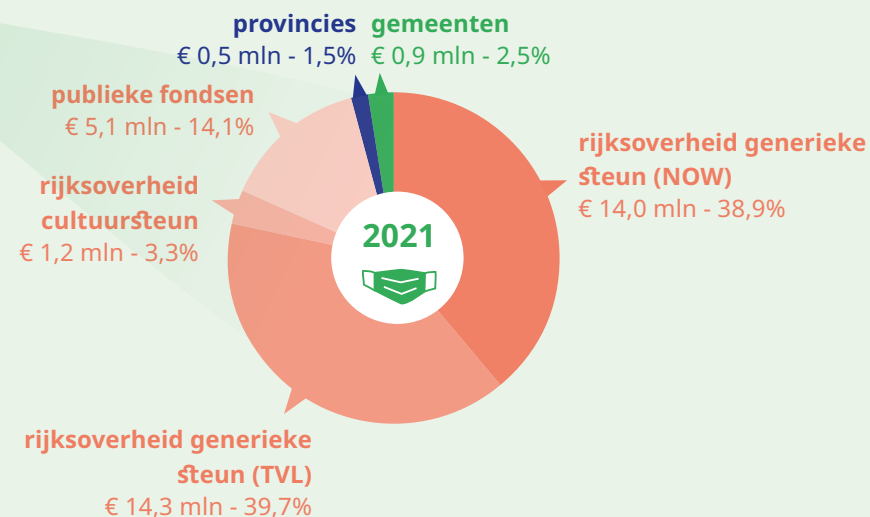
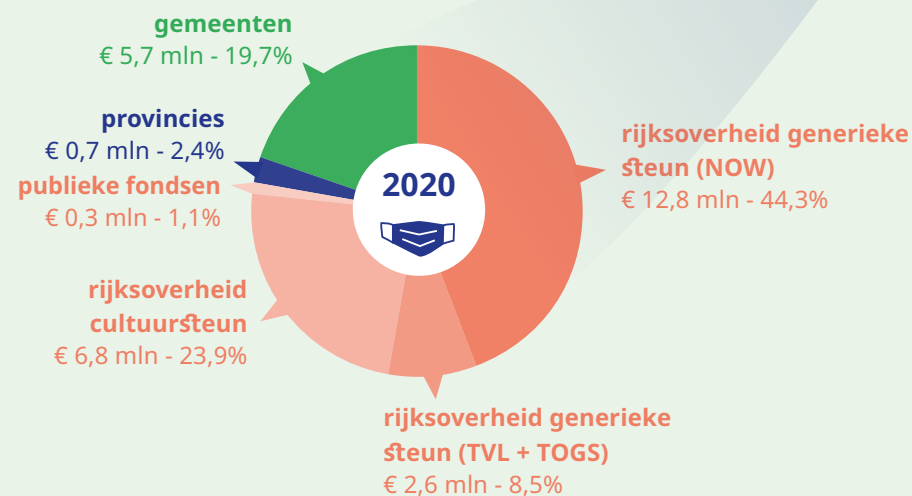
De TVL-regeling voor **vaste lasten** maakte in 2021 een veel groter deel uit van de steunmaatregelen (een stijging van bijna 12 miljoen euro). Deze regeling betrof **40%** van alle steungelden aan poppodia (8,5% in 2020). 73% van de poppodia maakte gebruik van de TVL-regeling in 2021 (60% in 2020).

Daarnaast was er vanuit het rijk aanvullende **sectorspecifieke steun** om kostendekkend programma te kunnen organiseren en om de financiële tekorten zo klein mogelijk te maken. Door meer regelingen vanuit bijvoorbeeld het Fonds Podiumkunsten kwam ook een groter aandeel van de steunmaatregelen terecht bij artiesten en freelancers die niet konden werken door coronamaatregelen.

De steunmaatregelen voor poppodia vanuit **gemeenten** daalde in 2021 met 85% ten opzichte van 2020 en bedroeg nog maar 2,5% van de totale coronasteun in 2021. Maar 25% van de poppodia ontving extra geld van de gemeente in 2021. In 2020 was dit nog 48%. Dit komt onder andere doordat de zogenoemde matchingsregeling van het rijk niet meer bestond, waarvan gemeenten in 2020 de helft uitbetaalden aan poppodia. Ook ontving in 2021 slechts 23% van de poppodia een huurkorting van de gemeenten, ten opzichte van 42% van de poppodia in 2020.

Daarnaast droegen **provincies** nog ruim een half miljoen euro bij aan coronasteun. Dat is 1,5% van de totale steunmaatregelen in 2021 vergeleken ruim 700.000 euro (2,5%) in 2020. 13% van de poppodia ontving extra geld van de provincie in 2021. In 2020 was dit nog 25%.

Steunmaatregelen in euro's



Financieel resultaat

Vanwege het non-profit karakter van alle poppodia waarvan cijfers in deze publicatie zijn opgenomen, wordt er in hun bedrijfsvoering niet aangestuurd op een positief financieel resultaat, maar op de publieke taak: het presenteren van artistieke kwaliteit en het koesteren van talentontwikkeling. Een negatief of positief resultaat zegt normaliter niet zo veel, want dit gaat over het algemeen over zeer kleine bedragen. Zo behaalde 46% van de poppodia in 2019 een negatief resultaat en 54% een positief resultaat, maar dit resultaat bedroeg gemiddeld slechts -0,1% van de totale inkomsten. Het jaar 2021 laat echter een ander beeld zien.

Er waren in 2021 relatief veel poppodia met een hoger positief resultaat dan in 2020 en in 2019. Met name door minder programmakosten en door de steunmaatregelen van diverse overheden en fondsen heeft 81% van de poppodia het jaar 2021 zonder financiële tekorten af kunnen sluiten. In 2020 was dit 75%.

De totale inkomsten van de poppodia in 2020 bedroegen € 107,3 miljoen en de totale uitgaven € 96,0 miljoen.

Gemiddeld was er een positief resultaat van 10,6% van de totale inkomsten (4,9% in 2020). Poppodia die in 2021 dankzij overheidssteun een positief financieel



resultaat hadden, bestemden deze middelen als (corona)reserve voor het volgende kalenderjaar 2022. Dit was ook een logisch gevolg van de heersende onzekerheid, aangezien de sector eind 2021 en begin 2022 nog midden in een lockdown zat.

Niet alle podia konden 2021 met zwarte cijfers afsluiten. Voor de 19% van de poppodia met een negatief financieel resultaat in 2021, bedroeg het tekort gemiddeld 8,1% van de totale inkomsten.



Optredens en bezoeken

Vanwege diverse coronarestricties zoals een evenementenverbod, was het vanaf maart 2020 tot april 2022 voor festivalorganisaties niet mogelijk om normale festivaledities te organiseren. Dit betekende dat het grootste deel van de 57 festivals aangesloten bij de VNPF hun edities 2020 én 2021 moesten afgelasten of verplaatsen naar 2022. Enkele popfestivals konden een hybride of geheel online festivaleditie organiseren, maar de mogelijkheden waren zeer beperkt.

In 2019 presenteerden de popfestivals nog 3.285 optredende artiesten op 371 muziekpodia. In 2020 waren dit slechts 433 artiesten op 56 muziekpodia. Een **daling van 87%** van het aantal **optredende artiesten**.

In 2019 waren er 3,2 miljoen **bezoeken** op alle festivaldagen, ten opzichte van 49.819 bezoeken in 2020, een **daling van 98%**.

In 2021 zien we ongeveer hetzelfde beeld als in 2020, maar exacte cijfers van het aantal optredens en bezoeken in 2021 zijn niet bekend. Voor festivals en de gehele evenementenecologie van toeleveranciers en artiesten gold zowel in 2020 als in 2021 een enorm verlies aan optredens, bezoeken en dus inkomsten.



Ledenkaart oktober 2022



VN PF

□ Groot poppodium (1000 of meer)	18
■ Middelgroot poppodium (400 - 999)	28
■ Klein podium (minder dan 400)	19
■ Totaal poppodia	65
◆ Totaal popfestivals	57
Totaal leden	122

VNPF poppodia

- **013**
Tilburg
www.013.nl
- **Astrant**
Ede
www.astrant-edel.nl
- **Baroeg**
Rotterdam
www.baroeg.nl
- **Beest, 't**
Goes
www.tbeest.nl
- **Bibelot**
Dordrecht
www.bibelot.net
- **BIMHUIS**
Amsterdam
www.bimhuis.nl
- **BIRD**
Rotterdam
www.bird-rotterdam.nl
- **Boerderij**
Zoetermeer
www.poppodiumboerderij.nl
- **Bolwerk**
Sneek
www.hetbolwerk.nl
- **Bosuil, de**
Weert
www.debosuil.nl
- **Burgerweeshuis**
Deventer
www.burgerweeshuis.nl
- **Capsloc**
Capelle aan den IJssel
www.capsloc.nl
- **Corneel**
Lelystad
www.corneel.nl
- **dB's**
Utrecht
www.dbstudio.nl
- **Doornroosje**
Nijmegen
www.doornroosje.nl
- **Duycker**
Hoofddorp
www.duycker.nl
- **ECI Cultuurfabriek**
Roermond
www.ecicultuurfabriek.nl
- **Effenaar**
Eindhoven
www.effenaar.nl
- **EKKO**
Utrecht
www.ekko.nl
- **FLUOR**
Amersfoort
www.fluor033.nl
- **Flux, De**
Zaandam
www.podiumdeflux.nl
- **Gebouw-T**
Bergen op Zoom
www.gebouw-t.nl
- **Gebr. de Nobel**
Leiden
www.gebrdenobel.nl
- **Gigant**
Apeldoorn
www.gigant.nl
- **Grenswerk**
Venlo
www.grenswerk.nl
- **Groene Engel**
Oss
www.groene-engel.nl
- **Hall of Fame**
Tilburg
www.hall-fame.nl
- **Hedon**
Zwolle
www.hedon-zwolle.nl
- **Helling, De**
Utrecht
www.dehelling.nl
- **Iduna**
Drachten
www.iduna.nl
- **Kroepoekfabriek**
Vlaardingen
www.kroepoekfabriek.nl
- **LantarenVenster**
Rotterdam
www.lantarenvenster.nl

- **Luxor Live**
Arnhem
www.luxorlive.nl
- **Manifesto**
Hoorn
www.manifesto-hoorn.nl
- **Meester, De**
Almere
www.demeesteralmere.nl
- **Melkweg**
Amsterdam
www.melkweg.nl
- **Merleyn**
Nijmegen
www.doornroosje.nl/merleyn
- **Metropool**
Hengelo
www.metropool.nl
- **Mezz**
Breda
www.mezz.nl
- **Muziekgieterij**
Maastricht
www.muziekgieterij.nl
- **Neushoorn**
Leeuwarden
www.neushoorn.nl
- **Nieuwe Nor**
Heerlen
www.nieuwenor.nl
- **P3**
Purmerend
www.p3purmerend.nl
- **P60**
Amstelveen
www.p60.nl
- **Paard**
Den Haag
www.paard.nl
- **Paradiso**
Amsterdam
www.paradiso.nl
- **Patronaat**
Haarlem
www.patronaat.nl
- **Peppel, De**
Zeist
www.peppel-zeist.nl
- **Pul, De**
Uden
www.livepul.com
- **PX**
Volendam
www.pxvolendam.nl
- **Q-factory**
Amsterdam
www.q-factory-amsterdam.nl
- **Rotown**
Rotterdam
www.rotown.nl
- **Simplon**
Groningen
www.simplon.nl
- **So What!**
Gouda
www.so-what.nl
- **SPOT / De Oosterpoort**
Groningen
www.spotgroningen.nl
- **Spot, De**
Middelburg
www.despotmiddelburg.nl
- **TivoliVredenburg**
Utrecht
www.tivolivredenburg.nl
- **Tolhuistuin**
Amsterdam
www.tolhuistuin.nl
- **Vera**
Groningen
www.vera-groningen.nl
- **Victorie**
Alkmaar
www.podiumvictorie.nl
- **Volt**
Sittard
www.poppodium-volt.nl
- **Vorstin, De**
Hilversum
www.devorstin.nl
- **Willem Twee**
Den Bosch
www.willem-twee.nl
- **Willemeen**
Arnhem
www.willemeen.nl
- **WORM**
Rotterdam
www.worm.org

VNPF popfestivals

- **Baroeg Open Air**
Rotterdam
www.baroegopenair.nl
- **Best Kept Secret**
Hilvarenbeek
www.bestkeptsecret.nl
- **Bevrijdingsfestival Amsterdam
Het Vrije Westen**
Amsterdam
www.4en5meiamsterdam.nl
- **Bevrijdingsfestival Brabant**
Den Bosch
www.bevrijdingsfestivalbrabant.nl
- **Bevrijdingsfestival Den Haag**
Den Haag
www.bevrijdingsfestivaldenhaag.nl
- **Bevrijdingsfestival Flevoland**
Almere
www.bevrijdingsfestivalflevoland.nl
- **Bevrijdingsfestival Fryslân**
Leeuwarden
www.bevrijdingsfestivalfryslan.nl
- **Bevrijdingsfestival Gelderland**
Wageningen
www.bevrijdingsfestival gelderland.nl
- **Bevrijdingsfestival Groningen**
Groningen
www.bevrijdingsfestival groningen.nl
- **Bevrijdingsfestival Limburg**
Roermond
www.bevrijdingsfestivallimburg.nl
- **Bevrijdingsfestival Nijmegen**
Nijmegen
www.4en5mei-nijmegen.nl
- **Bevrijdingsfestival Overijssel**
Zwolle
www.bevrijdingsfestivaloverijssel.nl
- **Bevrijdingsfestival Utrecht**
Utrecht
www.bevrijdingsfestival utrecht.nl
- **Bevrijdingsfestival Zeeland**
Vlissingen
www.bevrijdingsfestivalzeeland.nl
- **Bevrijdingsfestival Zuid-Holland**
Rotterdam
www.bevrijdingsfestivalzh.nl
- **Bevrijdingspop Haarlem**
Haarlem
www.bevrijdingspop.nl
- **Bospop**
Weert
www.bospop.nl
- **C2C: Country to Country**
Amsterdam
www.c2c-countrytocountry.nl
- **Catch**
Utrecht
www.catchfestival.nl
- **Concert at SEA**
Brouwersdam
www.concertatsea.nl
- **Down The Rabbit Hole**
Beuningen
www.downtherabbithole.nl
- **Eurosonic Noorderslag**
Groningen
www.esns.nl
- **Grasnapolsky**
Scheemda
www.grasnapolsky.nl
- **Grauzone**
Den Haag
www.grauzonefestival.nl
- **Haringrock**
Katwijk
www.haringrock.nl
- **Holland International
Blues Festival**
Grolloo
www.hollandinternationalbluesfestival.com
- **Indian Summer**
Langedijk
www.indiansummerfestival.nl
- **Into The Great Wide Open**
Vlieland
www.intothegreatwideopen.nl
- **Jera On Air**
Ysselsteyn
www.jeraonair.nl
- **Latin Weekender**
America
www.latinweekender.com
- **Le Guess Who?**
Utrecht
www.leguesswho.nl
- **Left of the Dial**
Rotterdam
www.leftofthedial.nl

- **Lowlands**
 Biddinghuizen
www.lowlands.nl
- **Motel Mozaïque**
 Rotterdam
www.motelmozaïque.nl
- **Moulin Blues Festival**
 Ospel
www.moulinblues.nl
- **Nationaal Comité 4 en 5 mei**
 12 provincies hoofd- & hofstad
www.4en5mei.nl
- **NN North Sea Jazz Festival**
 Rotterdam
www.northseajazz.nl
- **Once In A Blue Moon**
 Amsterdam
www.onceinabluemoonfestival.nl
- **Oranjepop**
 Nijmegen
www.oranjepop-nijmegen.nl
- **Parkpop Weekend**
 Den Haag
www.parkpop.nl
- **Pinkpop**
 Landgraaf
www.pinkpop.nl
- **Popronde**
 diverse steden
www.popronde.nl
- **Rewire**
 Den Haag
www.rewirefestival.nl
- **Roadburn Festival**
 Tilburg
www.roadburn.com
- **Rockit**
 Groningen
www.spotgroningen.nl/events/rockit
- **Rotterdam Bluegrass Festival**
 Rotterdam
www.bluegrassfestival.nl
- **Rotterdam Unlimited**
 Rotterdam
www.rotterdamunlimited.com
- **Royal Park**
 Baarn
www.royalparklive.nl
- **So What's Next?**
 Eindhoven
www.sowhatsnext.nl
- **Stadspark Live**
 Groningen
www.stadsparklive.nl
- **Strawberry Fields Festival**
 Dedemsvaart
www.strawberryfieldsfestival.eu
- **Transition Festival**
 Utrecht
www.tivolivredenburg.nl
- **Tuckerville**
 Enschede
www.tuckerville.nl
- **Valkhof Festival**
 Nijmegen
www.valkhoffestival.nl
- **Welcome to The Village**
 Leeuwarden
www.welcometothevillage.nl
- **WOO HAH!**
 Tilburg
www.woohahfestival.com
- **Zomerparkfeest**
 Venlo
www.zomerparkfeest.nl

Wat doet de



De Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF) is dé branchevereniging van en voor poppodia en popfestivals in Nederland. In oktober 2022 heeft de VNPF 122 leden, bestaande

uit 65 overwegend poppodia en 57 popfestivals. De VNPF adviseert haar leden en oefent waar mogelijk invloed uit op wetgeving en overheidsbeleid. Belangrijke aandachtspunten zijn o.a. cultuurbeleid, de arbeidsmarkt, duurzaamheid, professionalisering, veiligheid, diversiteit en inclusie. De VNPF optimaliseert, waar mogelijk, randvoorwaarden. Ze ontwikkelt diensten voor haar leden waarmee zij hun prestaties kunnen verbeteren. Met de cijfers in deze publicatie wordt ook de online benchmark module *Poppodium Analyse Systeem (PAS)* beschikbaar gesteld. Dankzij collectieve overeenkomsten met leveranciers kunnen aangesloten leden kortingen genieten op diverse producten en diensten. De VNPF organiseert samen met partners jaarlijks een goedbezochte en toonaangevende conferentie over de Nederlandse live (pop)muzieksector: Congres Podia | Festivals | Evenementen. Daarmee bevordert het kennisuitwisseling en verbindt het mensen en partijen met elkaar. Voor meer info zie www.vnpf.nl

WNPF

Het VNPF-bureau voert ook het secretariaat van de zustervereniging Werkgeversvereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (WNPF), die zich bezig houdt met arbeidsvoorwaarden en de cao NPF heeft ontwikkeld. Voor meer info zie www.caopoppodia.nl



Colofon

Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPf)

Bataviastraat 24, unit 1.13

1095 ET Amsterdam

020 4215005

info@vnpf.nl

www.vnpf.nl

Redactie

Arne Dee (VNPf)

Berend Schans (VNPf)

Databewerking poppodia

Arne Dee (VNPf)

Fenke Legerstee (ABF Research)

Databewerking popfestivals

Arne Dee (VNPf)

Grafisch ontwerp

Versluis + Vitalie Vormgevers

www.versluisvitalie.nl

Ontwerp logo

Helma Timmermans

Fotocredits

p.1 *Galya Bisengalieva* - Le Guess Who?, Utrecht - 2021 © Ben Houdijk

p.3 *SUUNS* - Le Guess Who?, Utrecht - 2021 © Ben Houdijk

p.4 *Turnstile* - Patronaat, Haarlem - 2022 © Laura Visser

p.5 *Typhoon* - Neushoorn, Leeuwarden - 2022 © Arjen Nouta



- p.6 *Celine Cairo* - Neushoorn, Leeuwarden - 2022 © Arjen Nouta
- p.7 *Marduk* - Metropool, Hengelo - 2021 © Tjeerd Derkink
- p.8 *Imminence* - De Helling, Utrecht - 2022 © Joyce van Doorn
- p.9 *De Nachtwacht* - Gebr. De Nobel, Leiden - 2022 © Youran Kock
- p.10 *Danslokaal* - Hedon, Zwolle - 2021 © Christein van Hoffen
- p.11 *Baroeg*, Rotterdam - 2022 © Roelof Mulder
- p.12 *Baroeg*, Rotterdam - 2022 © Marco van Os
- p.13 *Baroeg*, Rotterdam - 2022 © Roelof Mulder
- p.14 *Into the Grave, The Heritance* - Neushoorn, Leeuwarden - 2021 © Gerben Duijster
- p.15 *Patronaat*, Haarlem - 2021 © Félice Hofhuizen
- p.16 *Patronaat*, Haarlem - 2021 © Félice Hofhuizen
- p.17 *Thin White Duke, David Bowie tribute* - Duycker, Hoofddorp - 2021 © Ernst Granneman
- p.19 *Kliko Fest* - Patronaat, Haarlem - 2022 © Félice Hofhuizen
- p.20 *Neushoorn*, Leeuwarden - 2022 © Erwin Jonkman
- p.21 *Sons of Kemet* - Le Guess Who?, Utrecht - 2021 © Jelmer de Haas
- p.22 *My Baby* - Metropool, Hengelo - 2021 © Anne-Marie Kok
- p.23 *Nothing But Thieves* - SPOT/ De Oosterpoort, Groningen - 2022 © Niels Knelis Meijer
- p.24 *Wende* - Vorstin, Hilversum - 2022 © Michael Bosboom
- p.25 *Metropole Orkest Big Band* - TivoliVredenburg, Utrecht - 2021 © Ben Houdijk
- p.27 *Kraantje Pappie* - SPOT/ De Oosterpoort, Groningen - 2022 © Niels Knelis Meijer
- p.28 *Kraantje Pappie* - Neushoorn, Leeuwarden - 2021 © Tessa Huttema
- p.29 *013*, Tilburg - 2020 © Jostijn Ligtoet Fotografie
- p.30 *Lakshmi* - Patronaat, Haarlem - 2022 © Harold Versteeg



- p.31 *Beachdog* - De Helling, Utrecht - 2022 © Tim van Veen
- p.32 *S10* - Vorstin, Hilversum - 2021 © Michael Bosboom
- p.38 *S10* - Patronaat, Haarlem - 2022 © Jaap Kroon
- p.39 *Dion Cooper* - 013, Tilburg - 2021 © Willem van Breugel
- p.40 *Goldband* - SPOT/ De Oosterpoort, Groningen - 2021 © Niels Knelis Meijer
- p.41 *Hang Youth* - Melkweg, Amsterdam - 2021 © Reinout Bos
- p.42 *Pink Siifu* - Le Guess Who?, Utrecht - 2021 © Rogier Boogaard

Verantwoording

In oktober 2022 waren 65 poppodia en 57 popfestivals aangesloten bij de VNPF. De cijfers in deze publicatie hebben betrekking op 48 van deze poppodia en alle 57 popfestivals.

Alle bedragen in deze publicatie zijn exclusief btw.

Disclaimer

Ondanks alle aan de samenstelling van deze uitgave bestede zorg kan de uitgever geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave. De VNPF wil tevens benadrukken dat deze cijferpresentatie totalen en gemiddelden van de poppodia betreft en op basis hiervan geen uitspraken over individuele poppodia kunnen worden gedaan.

Copyright

Poppodia en -Festivals in Cijfers 2021 is een uitgave van de VNPF, Amsterdam © 2022. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden vervaelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.



Poppodia en -Festivals in Cijfers



2021